

stad; men jeg kan ikke følge for mig selv, at dette bliver det første Skridt, som viser Retningen og Veien til en lignende Behandling af de andre Kjøbstæder; hvor der maatte danne sig en lignende lille By udenfor. Og jeg maa henvise til, at ikke faa af vore Kjøbstæder netop ere i det Tilfælde, at de allerede have Forhold omkring sig, som i høi Grad ville vække deres Frygt for, at en lignende Lov engang vil blive anvendt paa dem. Jeg skal f. E. nævne Randers; der ligger indensfor dennes Raion en Landsby, Chrstrup, som i Forhold til Randers har et ligesaa betydeligt Indbyggerantal, som Frederiksberg til Kjøbenhavn; den har mellem 1 og 2,000 Indbyggere, maaskee næsten et Par Tusinde, men i alt Fald over 1,000, altsaa et Indbyggerantal, der ikke faa lidet overgaaer flere af vore Kjøbstæders. Nu vil jeg dog spørge, om man ikke ogsaa kan komme til at mene, at denne By egnede sig til at blive en Kjøbstad for sig, om ikke ogsaa der vil kunne stables et Forhold af Altona og Hamborg i det Smaa, ligesom man nu gjør her. Men et Hamborg-Altona er dog virkelig en Uformuist i det samme Land, hvor meget eller hvor lidet man end maatte kunne billige, at det ene Land i sin Tid har stillet Concurrence op mod det andet. Det forekommer mig altsaa, at den ene rette Maade her er at henvise Frederiksberg til at træffe en Overenskomst med Kjøbenhavns Communalbestyrelse, hvorefter uden nogen Lov, men i Henhold til § 14 af Næringsloven den sidste andrager paa, at Frederiksberg eller saa meget deraf, som de blive enige om, faaer Rettighed til at drive borgerlig Næring. Dette er efter min Mening at handle fuldstændig i Næringslovens Aand, hvorimod jeg ingenlunde kan finde, at det vilde være tilraadeligt nu ved en Lov paa Rigsdagen at rulle ved Næringsloven og at gjøre det endogsaa, uden at Kjøbenhavns Communalbestyrelse er hørt om Sagen. Dertil har der jo ikke været Leilighed, da det er et privat Forslag. Jeg kan derfor ikke Andet end slutte mig til den Stilling, som den ærede første Taler har indtaget i Sagen, og maa navnlig af dette Hensyn til det Præcedens, som dannes for lignende Forholds Behandling paa andre Steder, ansee det for høist farligt

og høist foruroligende for Kjøbstæderne, om dette Forslag bliver Lov.

Müller: De Bemærkninger, jeg ønskede at gjøre imod, hvad der er blevet anført af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (L. C. Larsen), ere alt gjorte, og det meget bedre og langt fylbigere, end jeg kunde have gjort det, navnlig af den ærede Forslagsstiller; det er derfor kun nogle faa Ord, jeg skal tilføje. Det ærede Medlem, som først havde Ordet, stillede sig paa et saa bestemt specielt Kjøbenhavns Standpunkt, at det virkelig, som ogsaa antydet af den ærede Forslagsstiller, skulde synes, som om han vilde opsluge hele Frederiksberg og vilde have det indbraget under Kjøbenhavn, men det vilde vistnok, som ogsaa allerede bemærket, sride aldeles mod Befolkningens Ønske. Hvad der i Tidernes Løb kan ske, er et andet Spørgsmaal; men nu at ville inddrage Frederiksberg under Kjøbenhavn, hvortil der blev gjort et svagt Tilløb for omtrent 8 Aar siden, i hvilket den ærede første Taler deeltog, er ikke rigtigt. Om dette vilde være til Gavn for Kjøbenhavn, er et Spørgsmaal, men at Frederiksberg Commune vilde være derimod, er aldeles vist. Det ærede Medlem hittede — og det blev gjentaget af den ærede sidste Taler — at man skulde være dobbelt vaersom med at ophjælpe en By, der laa saa nær ved en anden. Man er altsaa bange for dette lille Altona, og det synes mig næsten at være en Frygt for Kjøbenhavns Udvikling eller Fordeel, som bringer de Herrer til at føre Ordet i Anledning af dette „fredlyste“ Territorium. Hvad den ærede første Taler forresten hittede om, at der i Landdistriktet kunde være nogen Trang til en udvidet Næringsdrift, maa jeg modsig; thi det er mig bekendt, at der netop er flyttet Afskillige fra Landdistriktet, fordi de ikke kunde faae de Ansøgninger bevilgede, som de, saaledes som antydet af den ærede Forslagsstiller, havde indgivet til Ministeriet. De have derfor søgt fra Frederiksberg ind til Kjøbenhavn, og have altsaa bidraget til at forøge Befolkningen her, men om dette er den rette Maade at fremhjelpe Kjøbenhavns Commune paa, er dog vistnok et Spørgsmaal.